

תורה ושרח

בראשית

מקץ

המֶלֶךְ אֲסוּרִים וַיְהִי־שֵׁם בְּבֵית
 כ"א הַסְּהָר: וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף
 וַיֵּט אֵלָיו חֶסֶד וַיִּתֵּן חָנוּ בְּעֵינָיו
 כ"ב שֶׁר בֵּית־הַסְּהָר: וַיִּתֵּן שֶׁר
 בֵּית־הַסְּהָר בְּיַד־יוֹסֵף אֶת
 כָּל־הָאֲסוּרִים אֲשֶׁר בְּבֵית
 הַסְּהָר וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר עֹשִׂים
 כ"ג שֵׁם הוּא הָיָה עֹשֶׂה: אֵין אִין שֶׁר
 בֵּית־הַסְּהָר רָאָה אֶת־כָּל־
 מְאוּמָה בְּיָדוֹ בְּאֲשֶׁר יְהוָה
 אֶתּוֹ וְאֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה יְהוָה
 מִצְּלִיחַ:
 ש"ב וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה ס
 חֲטָאוּ מִשְׁקָה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
 וְהָאֶפֶה לְאֹדְנֵיהֶם לְמֶלֶךְ
 ב מִצְרַיִם: וַיִּקְצֹף פְּרַעֲהוּ עַל
 שְׁנֵי סְרִיסָיו עַל שֶׁר הַמְּשָׁקִים
 ג וְעַל שֶׁר הָאוֹפִים: וַיִּתֵּן אֹתָם
 בְּמִשְׁמַר בֵּית שֶׁר הַטְּבָחִים אֶל־
 בֵּית הַסְּהָר מְקוֹם אֲשֶׁר יוֹסֵף
 ד אֲסוּר שֵׁם: וַיִּפְקֹד שֶׁר הַטְּבָחִים
 אֶת־יוֹסֵף אֹתָם וַיִּשְׁרַת אֹתָם
 ה וַיְהִיו יָמִים בְּמִשְׁמַר: וַיַּחְלְמוּ
 חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלֹמוֹ
 בְּלֵילָה אַחַד אִישׁ כִּפְתָרוֹן
 חֲלֹמוֹ הַמְּשָׁקָה וְהָאֶפֶה אֲשֶׁר
 לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר אֲסוּרִים
 ו בְּבֵית הַסְּהָר: וַיָּבֵא אֲלֵיהֶם
 יוֹסֵף בְּבִקְרָה וַיִּרְא אֹתָם וַהֲנִם

ו זַעֲפִים: וַיִּשְׁאַל אֶת־סְרִיסָיו
 פְּרַעֲהוּ אֲשֶׁר אֶתּוֹ בְּמִשְׁמַר בֵּית
 אֹדְנָיו לֵאמֹר מָדוּעַ פָּנִיכֶם
 ח רָעִים הַיּוֹם: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
 חֲלוֹם חֲלַמְנוּ וּפְתָר אֵין אֶתּוֹ
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יוֹסֵף הֲלוֹא
 לְאֱלֹהִים פְּתַרְנִים סָפְרוּ־נָא
 ט לֵוי: וַיִּסְפֹּר שֶׁר־הַמְּשָׁקִים אֶת־
 חֲלֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בְּחֲלוֹמָיו
 י וַהֲנֵה־גַפְּנִי לִפְנֵי: וּבְגַפְּנִי שְׁלִשָׁה
 שָׂרִיגִם וְהוּא כִּפְרַחַת עֲלֵתָה
 נֹצֵה הַבְּשִׁילוֹ אֲשַׁכְּלֵתִיהָ
 י"א עֲנָבִים: וְכֹס פְּרַעֲהוּ בְּיָדֵי וְאֶקַּח
 אֶת־הָעֲנָבִים וְאֲשַׁחֵט אֹתָם
 אֶל־כּוֹס פְּרַעֲהוּ וְאִתָּן אֶת־
 י"ב הַכּוֹס עַל־כֶּף פְּרַעֲהוּ: וַיֹּאמֶר
 לוֹ יוֹסֵף זֶה פְּתַרְנִי שְׁלִשָׁת
 הַשָּׂרִיגִים שְׁלִשָׁת יָמִים הֵם:
 י"ג בְּעוֹד אֲשֶׁר שְׁלִשָׁת יָמִים יִשָּׂא
 פְּרַעֲהוּ אֶת־רֹאשׁוֹ וְהִשְׁיִבָּה
 עַל־כַּנְּהוֹ וְנָתַת כּוֹס־פְּרַעֲהוּ בְּיָדֵי
 כְּמִשְׁפֵּט הָרֹאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִית
 י"ד מִשְׁקָהוּ: כִּי אִם־זָכַרְתָּנִי אִתָּךְ
 כְּאֲשֶׁר יֵטֵב לְךָ וְעֲשִׂית־נָא
 עֲמֹדֵי חֶסֶד וְהִזְכַּרְתָּנִי אֶל־
 פְּרַעֲהוּ וְהוֹצֵאתָנִי מִן־הַבַּיִת
 ט"ו הַזֶּה: כִּי־גָנַב גָּנַבְתִּי מֵאֶרֶץ
 הָעִבְרִים וְגַם־פָּה לֹא־עֲשִׂיתִי
 מְאוּמָה כִּי־שָׂמוּ אֹתִי בַּבּוֹר:
 ט"ז וַיִּרְא שֶׁר־הָאֹפִים כִּי טוֹב פְּתַרְ

וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹסֵף אֶף־אֲנִי
 בְּחֲלוֹמָי וַהֲנֵה שְׁלִשָׁה סְלֵי חִרִי
 י"י עַל־רֹאשִׁי: וּבְסֵל הָעֲלוּזִים מִכָּל
 מֵאֵכֶל פְּרַעֲהוּ מַעֲשֶׂה אֶפֶה
 וְהָעוֹף אֲכַל אֹתָם מִן־הַסֵּל
 י"iii מֵעַל רֹאשִׁי: וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר
 זֶה פְּתַרְנִי שְׁלִשָׁת הַסֵּלִים
 י"ט שְׁלִשָׁת יָמִים הֵם: בְּעוֹד אֲשֶׁר
 שְׁלִשָׁת יָמִים יִשָּׂא פְּרַעֲהוּ אֶת־
 רֹאשׁוֹ מֵעֲלִיקָה וְתִלָּה אֹתָהּ
 עַל־עַץ וְאֲכַל הָעוֹף אֶת־בְּשָׂרָהּ
 כ מֵעֲלִיקָה: וַיְהִי אֲבִיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
 יוֹם הַלְּדֹת אֶת־פְּרַעֲהוּ וַיַּעַשׂ
 מִשְׁתָּה לְכָל־עַבְדָּיו וַיִּשָּׂא
 אֶת־רֹאשׁוֹ שֶׁר הַמְּשָׁקִים וְאֶת־
 רֹאשׁ שֶׁר הָאֹפִים בְּתוֹךְ עַבְדָּיו:
 כ"א וַיֵּשֶׁב אֶת־שֶׁר הַמְּשָׁקִים עַל־
 מִשְׁקָהוּ וַיִּתֵּן הַכּוֹס עַל־כֶּף
 כ"ב פְּרַעֲהוּ: וְאֵת שֶׁר הָאֹפִים תִּלָּה
 כ"ג כְּאֲשֶׁר פְּתַר לָהֶם יוֹסֵף: וְלֹא־
 זָכַר שֶׁר־הַמְּשָׁקִים אֶת־יוֹסֵף
 וַיִּשְׁכַּחְהוּ:

מ"א וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפְרַעֲהוּ ס
 חֲלֵם וַהֲנֵה עֲמֹד עַל־הַיָּאֵר:
 ב וַהֲנֵה מִן־הַיָּאֵר עֹלֵת שֶׁבַע
 פָּרוֹת יָפוֹת מְרֹאָה וּבְרִיאֹת
 ג בָּשָׂר וְתַרְעִינָה בְּאֶחָד: וַהֲנֵה
 שֶׁבַע פָּרוֹת אַחֲרוֹת עֹלוֹת
 אַחֲרֵיהֶן מִן־הַיָּאֵר רָעוֹת מְרֹאָה

וגעלת אלא אלכאס עלא כף פרעון: 12. ויאמר - וקל לו יוסף הדא תפסירו תלת דוורין תלאת איאם הימה: 13. בעוד - פי עד תלת איאם ירפע פרעון אלא ראסך וירגעך עלא מרכזך ותגעל כס פרעון פי ידו כי חיכים אלאוולאני אלדי כינית סקא: 14. כי - פלאכין דכירני מעך כאלדי יחסן לך ותצנע הלן מעי פעל ותדכירני אלא פרעון ותכרגני מן אלבית הדא: 15. כי - אין סרק נסרקת מן ארץ אליהוד ואיצא הינה לם צניעית שאיי אין געלו אלי פיל חבס: 16. וירא - ונצר ראייס אלכיבזין אין חסין פסר וקאל אלא יוסף איצא אנא פיתלאמי והוודא תלת טבאק ביץ עלא ראסי: 17. ובסל - ופי טבק אלפוקאני מן גמיע מאכול פרעון צניעית כאבו ואלטיר אכיל ליהון מן טבק מן עלא ראסי: 18. ויען - וגווב יוסף וקאל הדא תפסירו תלת טבאק תלאת איאם הימה: 19. בעוד - פי עאד תלאת איאם ירפע פרעון אלא ראסך מן עליך ויצלוב אלך עלא אלכזוק ויכול אלטיר אלא לחמך מן עליך: 20. ויהי - וכאן פי יום אלתאלית יום אוולדיה פרעון וציניע צייפיה לגמיע עכידו ורפע אלא ראס ראייס אלסקין ואלא ראס ראייץ כיבזין פי וצט עכידו: 21. וישב - ורגע אלא ראייס אלסקין עלא סקו וגעל אלכאס עלא כאף פרעון: 22. ואת - ואלא ראייס כיבזין צלב כאלדי פסר ליהון יוסף: 23. ולא - ולם דכר ראייס אלסקין אלא יוסף וניסי:

מא

1. ויהי - וכאן מן חיד סנתין זמאן ופרעון חילים והוודא מקצ ואקיף עלא בחר ניל: 2. והנה - והוודא מן בחר ניל טלעת סבע בקרת חסנת אלמנצאר וסמאן לחם ורעיו פיל כנרק: 3. והנה - והוודא סבע בקרת אכרת טלעת וראהון

חבס אלמאליך מחבוסין וכאן תם פי בית אלחבס: 21. ויהי - וכאן אללה פי עון יוסף ומאייל אליה פעל וגעל חאדו פי חצרות ראייס בית אלחבס: 22. ויתן - וגעלראייס בית אלחבס פי יד יוסף אלא גמיע אלמחבוסין אלדי פי בית אלחבס ואלא גמיע אלדי צנעין תם הוא כאן צאניע: 23. אין - ליס ראייס בית אלחבס נאציר אלא גמיע שאיי פי ידו פי אלדי אללה מעו ואלדי הוא צאניע אללה מייציר:

מ

1. ויהי - וכאן בעד אלכאלם הדולי כטיו סקא מליך מצר ואלכבאז לאסתאדהון למליך מצר: 2. ויקעף - וסכט פרעון עלא תנין תוואשיתו (עלא תנין תוואשיתו) עלא ראייס סקין ועלא ראייס כבזין: 3. ויתן - וגעל ליהון פיל חבס בית ראייס אלגלדין אלא בית אלחבס מכאן אלדי יוסף מחבוס תם: 4. ויפקד - ווכל ראייס גלדין אלא יוסף מעהון וכדמהון וכאנו סניה פיל חבס: 5. ויחלמו - וחלמו חלאם תנינהון רגול חלאמו פי ליליה וחדיה רגול כי תפסיר חלאמו אלסקא ואלכאבו אלדי למליך מצר אלדי מחבוסין פי בית אלחבס: 6. ויבא - ואיגא אליהון יוסף פיל ציביח ונצר ליהון והוודהון מגצבין: 7. וישאל - וסאל אלא תוואשי פרעון אלדי מעו פיל חבס בית אסתאדו אליש וגכון רדיין אליוס: 8. ויאמרו - וקאלו אליה חלם חלמנא ומפסיר ליס לו וקאל אליהון יוסף הוולא לל רב תפסיר חכו הלן לי: 9. ויספר - וחכא ראייס סקין אלא חלמו ליוסף וקאל לו פי חלאמי והוודא דלייה קידמי: 10. ובגפן - ופיל דלייה תלאת דוורין והיא נבתית טלעית עקד סתאו ענאקידהא עיניב: 11. וכוס - וכס פרעון פי ידי ואכרת אלא אלעיניב ועצרת ליהון אל כאס פרעון

22. ויתן - ב: וסלם - וטסר.

מ

6. זעפים - וכן ג: ב: טכרין - נרדפים. 8. לאלהים - ב: מן קודם אלרב - מלפני האלהים, כת"א (מן קדם ה'). 10. נצה - ב: זור - פריחה. ג: ליטין אפרעית וראד זורהא - כאשר פרזו ניצני פרזיה. 13. ישא פרעה את ראשך - ב: יקבאל פרעון אלא היסאבך - יקבל פרעה את השכונך,

וכן פסוק 20. כנך - וכן ב: ג: מרתיבתאך - נרדפים. 16. חרי - לכנים, וכן ב: ג: מבכשאת - מחוררות. 17. העליון - ב: אלעאלי. 19. עץ - אלכזוק, וכן ב, והוא עץ בעל קצה חד שמוקיעים עליו חייבי מיתה. ג: כשביה - עץ.

מא

2. באחו - תעלה. ב: פיל מרעא - במרעה, וכן בפסוק 18.

וְדִקְוֹת בֶּשֶׁר וַתַּעֲמִדְנָה אֶעֱלֵה
הַפְּרוֹת עַל-שֹׁפֵת הַיָּאֵר:
וַתֹּאכְלֶנָּה הַפְּרוֹת רְעוֹת
הַמְּדֹאָה וְדִקְוֹת הַבֶּשֶׂר אֶת שִׁבְעַת
הַפְּרוֹת יִפֹּת הַמְּדֹאָה וְהַבְּרִיאוֹת
וַיִּיקֶץ פְּרַעֲהוּ: וַיֵּשֶׁן וַיַּחֲלֹם
שְׁנֵית וַהֲנֶה | שִׁבְעַת שְׂבָלִים
עֹלֹת בִּקְנֵה אֶחָד בְּרִיאוֹת
וְטֹבוֹת: וַהֲנֶה שִׁבְעַת שְׂבָלִים
דְּקוֹת וְשְׂדוּפֹת קָדִים צִמְחוֹת
אֲחֵרִיהֶן: וַתִּבְלַעְנָה הַשְּׂבָלִים
הַדְּקוֹת אֶת שִׁבְעַת הַשְּׂבָלִים
הַבְּרִיאוֹת וְהַמְּלֵאוֹת וַיִּיקֶץ
פְּרַעֲהוּ וַהֲנֶה חֲלוֹם: וַיְהִי בְּבִקְרֹ
וַתִּפְעַם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא
אֶת-כָּל-חֲרַטְמֵי מִצְרַיִם וְאֶת-
כָּל-חֲכַמֵּיהֶם וַיִּסְפֹּר פְּרַעֲהוּ לְהֵם
אֶת-חֲלָמֹו וַאֲיֵן-פֹּתֵר אוֹתָם
לְפְרַעֲהוּ: וַיַּדְבֵּר שֵׁר הַמִּשְׁקִים
אֶת-פְּרַעֲהוּ לֵאמֹר אֶת-חֲטָאִי
אֲנִי מִזְכִּיר הַיּוֹם: פְּרַעֲהוּ קִצֵּף
עַל-עַבְדָּיו וַיִּתֵּן אוֹתִי בְּמִשְׁמֵר
בֵּית שֵׁר הַטֹּבָחִים אוֹתִי וְאֶת שֵׁר
הָאֲפִים: וַנְּחַלְמָה חֲלוֹם בְּלִילָה
אֶחָד אֲנִי וְהוּא אִישׁ כִּפְתָרוֹן
חֲלָמֹו חֲלַמְנוּ: וְשֵׁם אוֹתָנוּ נְעוּר
עַבְדֵי עַבְדֵי לֶשֶׁר הַטֹּבָחִים
וְנִסְפָּר-לוֹ וַיִּפְתֹּר-לָנוּ אֶת-
חֲלַמְתֵּינוּ אִישׁ כִּחֲלָמֹו פֹתֵר:
וַיְהִי כֹאֲשֶׁר פֹתֵר-לָנוּ כֵּן הָיָה

אֶתִּי הַשֵּׁיב עַל-כִּנִּי וְאוֹתִי תִלֵּה:
וַיִּשְׁלַח פְּרַעֲהוּ וַיִּקְרָא אֶת-יוֹסֵף
וַיְרִיעֵהוּ מִן-הַבּוֹר וַיַּגְלַח וַיַּחֲלֶף
שְׂמֹלְתֹו וַיָּבֵא אֶל-פְּרַעֲהוּ:
וַיֹּאמֶר פְּרַעֲהוּ אֶל-יוֹסֵף חֲלוֹם
חֲלַמְתִּי וַפְתֹּר אֵינְךָ אוֹתִי וְאֲנִי
שָׁמַעְתִּי עֲלֶיךָ לֵאמֹר תִּשְׁמַע
חֲלוֹם לִפְתֹּר אוֹתִי: וַיַּעַן יוֹסֵף
אֶת-פְּרַעֲהוּ לֵאמֹר בְּלַעְדֵי
אֱלֹהִים יַעֲנֶה אֶת-שִׁלּוֹם
פְּרַעֲהוּ: וַיַּדְבֵּר פְּרַעֲהוּ אֶל-יוֹסֵף
בְּחֲלָמֵי הַנְּנִי עַמֵּד עַל-שֹׁפֵת
הַיָּאֵר: וַהֲנֶה מִן-הַיָּאֵר עֹלֹת
שִׁבְעַת פְּרוֹת בְּרִיאוֹת בֶּשֶׁר וַיִּפֹּת
תָאֵר וַתִּרְעִינָה בְּאֲחוּ: וַהֲנֶה
שִׁבְעַת-פְּרוֹת אֲחֵרוֹת עֹלֹת
אֲחֵרִיהֶן דְּלוֹת וְרְעוֹת תָאֵר
מֵאֹד וְדִקְוֹת בֶּשֶׁר לֹא-דָאִיתִי
כִּהְנֶה בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם לְרַע:
וַתֹּאכְלֶנָּה הַפְּרוֹת הַדְּקוֹת
וְהַרְעוֹת אֶת שִׁבְעַת הַפְּרוֹת
הָרֵאשֹׁנוֹת הַבְּרִיאוֹת: וַתִּבְאֲנָה
אֶל-קַרְבָּנָה וְלֹא נֹדַע כִּי-בָאוּ
אֶל-קַרְבָּנָה וַמְּרִאִיהֶן רַע
כֹּאֲשֶׁר בַּתְּחִלָּה וַאֲיִקֶץ: וַאֲרָא
בְּחֲלָמֵי וַהֲנֶה | שִׁבְעַת שְׂבָלִים
עֹלֹת בִּקְנֵה אֶחָד מֵלֵאֵת
וְטֹבוֹת: וַהֲנֶה שִׁבְעַת שְׂבָלִים
צִמְחוֹת דְּקוֹת שְׂדוּפֹת קָדִים
צִמְחוֹת אֲחֵרִיהֶם: וַתִּבְלַעְנָן

הַשְּׂבָלִים הַדְּקוֹת אֶת שִׁבְעַת
הַשְּׂבָלִים הַטֹּבוֹת וַאֲמַר אֶל-
הַחֲרַטְמִים וַאֲיֵן מַגִּיד לִי:
וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-פְּרַעֲהוּ חֲלוֹם
פְּרַעֲהוּ אֶחָד הוּא אֶת אֲשֶׁר
הָאֱלֹהִים עֲשָׂה הַגִּיד לְפְרַעֲהוּ:
שִׁבְעַת פְּרוֹת הַטֹּבוֹת שִׁבְעַת שָׁנִים
הֵנָּה וְשִׁבְעַת הַשְּׂבָלִים הַטֹּבוֹת
שִׁבְעַת שָׁנִים הֵנָּה חֲלוֹם אֶחָד
הוּא: וְשִׁבְעַת הַפְּרוֹת הַדְּקוֹת
וְהַרְעוֹת הַעֹלֹת אֲחֵרִיהֶן שִׁבְעַת
שָׁנִים הֵנָּה וְשִׁבְעַת הַשְּׂבָלִים
הַדְּקוֹת שְׂדוּפֹת הַקָּדִים יִהְיוּ
שִׁבְעַת שָׁנֵי רַעַב: הוּא הַדְּבָר
אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל-פְּרַעֲהוּ אֲשֶׁר
הָאֱלֹהִים עֲשָׂה הַדָּאָה אֶת-
פְּרַעֲהוּ: הֵנָּה שִׁבְעַת שָׁנִים בָּאוֹת
שִׁבְעַת גְּדוֹל בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם:
וְקָמוּ שִׁבְעַת שָׁנֵי רַעַב אֲחֵרִיהֶן
וְנִשְׁכַּח כָּל-הַשִּׁבְעַת בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם וְכֹלָה הַרַעַב אֶת-
הָאֶרֶץ: וְלֹא יוֹדַע הַשִּׁבְעַת
בְּאֶרֶץ מִפְּנֵי הַרַעַב הַהוּא
אֲחֵרֵי-כֵן כִּי-כִבְדֵהוּ הוּא מֵאֹד:
וְעַל הַשָּׁנֹת הַחֲלוֹם אֶל-פְּרַעֲהוּ
פַעַמִּים כִּי-נִכּוֹן הַדְּבָר מֵעַם
הָאֱלֹהִים וּמִמָּהֵר הָאֱלֹהִים
לַעֲשׂוֹת: וְעַתָּה יִרְאֵה פְּרַעֲהוּ אִישׁ
נְבוֹן וְחָכֵם וַיִּשִׁיתֵהוּ עַל-אֶרֶץ
מִצְרַיִם: וַעֲשָׂה פְּרַעֲהוּ וַיִּפְקֹד

כנרדק: 19. והנה - והוודא סבע בקרת אכרת טלעת וראהון צעף ורדייאת צורה גרא ופרגת לחם לם נצרת כימיתלון פי גמיע ארץ מצר ליראדוויה: 20. ותאכל-נה - ואכלו אלבקרת אלפרגת ואלרדאוות אלא סבע אלבקרת אלאוולנייאת אלסמאן: 21. ותבאנה - ואיגו אלא גופון ולם נעארף אין איגו אלא גופון ומנצרהון ראדי כאלדי פיל ברוויה ופיקית: 22. וארא - ונצרת פי חלאמי והוודא סבע סימבלאת טלעתא פי קצביה וחדיה מלאנת וחסנאת: 23. והנה - והוודא סבע סמבלאת קידאת צעף מלפוחאת פי הווא שרקי נבתאת וראהון: 24. ותבלענה - ובלעו סמבלאת צעאף אלא סבע סמבלאת אלחסנאת וקילית אלא לימנגמין וליס מכאביר לי: 25. ויאמר - וקאל יוסף אלא פרעון חלאם פרעון ואחיד הוא אלא אלדי אלרב צאניע כבאר לפרעון: 26. שבע - סבע בקראת חסנאת סבע סנין הינין וסבע סמבלאת אלחסנאת סבע סנין הינין חלאם ואחיד הוא: 27. ושבע - וסבע אלבקראת אלפרגאת ואלרדייאת טלעתא וראהון סבע סנין הינין וסבע סימבלאת אלפרגאת מלפוחאת פי הווא שרקי יכוננו סבע סנין גוע: 28. הוא אלכלאם אלדי כלמת אלא פרעון אלדי אלרב צאניע ארווא אלא פרעון: 29. הנה - הוודא סבע (סימבלאת) סנין גאיית שבע עצים פי גמיע ארץ מצר: 30. וקמו - ויקומו סבע סנין גוע וראהון וינתסא גמיע אלשבאע פי ארץ מצר ויפני אלגוע אלא אהל אלארץ: 31. ולא - ולם ינעיריף אלשבאע פיל ארץ מן קידאם דאליך אלגוע בעד דאליך אין תיקיל הוא גרא: 32. ועל - ועלא תיתנאיי אלחלאם אלא פרעון מרתין אין מרתאב אלכלאם מן ענד אלרב ומיסתעגיל אלרב ליצנאעו: 33. ועתה - והלאן ינצור פרעון רגול פהים ועאלים ויווכלו עלא ארץ מצר: 34. יעשה - יצנע פרעון ויווכל

מן בחר אלניל רדייאת אלמנצור וצעף אללחם ווקפו ליוזיק בקרת עלא חאפית בחר אלניל: 4. ותאכלנה - ואכלו אלבקרת רדייאת אלמנצור וצעף אללחם אלא סבע בקרת חסנאת אלמנצור וסמאן ופק פרעון: 5. ויישן - ונם וחילים תאני מרא והוודא סבע סימבלאת טלעת פי קצביה וחדיה סמאן וחסנאת: 6. והנה - והוודא סבע סימבלאת צעף ומלפוחאת פי הווא שרקי נבתאת וראהון: 7. ותבלענה - ובלאעו סימבלאת צעף אלא סבע סימבלאת סמאן ואלמלאנת ופק פרעון והוודא חילם: 8. ויהי - וכאן פיל ציביח ותכראבית רוחו ובעת ונדא אלא גמיע מנגמין מצר ואלא גמיע עולמתהא וחכא פרעון ליהון אלא חלאמו וליס מפסיר ליהון לפרעון: 9. וידבר - וכלאם ראיס סקיין אלא פרעון קאיילא אלא כטאייתי אנא מדכיר אליוס: 10. פרעה - פרעון צכט עלא עבידו וגעל אלי פיל חבס בית ראיס אלגלדין אלי ואלא ראיס אלכיבוזין: 11. ונחלמה - וחלמנא חלאם פי ליליה וחדיה אנא והוא רגול כי תפסיר חלאמו חלמנא: 12. ושם - ותם מענא גולאם יהודי עבד לראיסי אלגלדין וחכינא לו ופסר לינא אלא חלמתנא רגול כיחלמו פסר: 13. ויהי - וכאן כאלדי פסר לינא כידא צאר אלי רגע עלא מרכזי ואלו עלאב: 14. וישלח - ובעת פרעון ונדא אלא יוסף וסתעגלו מן אלחבס וחלק וגאייר אתיאבו ואיגא אלא פרעון: 15. ויאמר - וקאל פרעון אלא יוסף חלאם חלימית ומפסיר ליס אלו ואנא סמיעית עליך קאיילא תיסמע חלאם ליתפסיר אלו: 16. ויען - וגווב יוסף אלא פרעון קאיילא מנגיר עילמי אלרב יגאוויב אלא סלאם פרעון: 17. וידבר - וכלם פרעון אלא יוסף פי חלאמי הוודאני ואקיף עלא חפית בחר אלניל: 18. והנה - והוודא מן בחר אלניל טלעת סבע בקראת סמאן לחם וחסנאת אלצורה ורעיו פיל

ב: מישוובת - מוכות שרכ. ג: מקדדאת - יבשות. 24. מגיד - ב: מיפסיר - פותר. 27. תרקות - הריקות, וכן ב. 29. שבע - ג: רוכץ - וול. 30. רעב - ג: גוע או גלא - רעב או יוקר. הארץ - תושכי הארץ, וכן ג. ב: קום אלארץ - עם הארץ. 33. וישיתו - וימנהו, וכן ב. ג: וינעלו -

4. ודקת - ורוות. ב: ודקיקאת - ודקות, וכן להלן. 5. שבלים - ב: סינבלת. ג: סונבלאת, וכן להלן. 6. ושדופת - ב: כתרנוטנו. ג: ומצרוזבאת - ומוכות. 14. ויריצו - ומיהרהו, וכן ג. ב: ורגאדו - והריצו. 16. בלעדי - בלעדי חכמתו. ב: מן גירי - בלעדי. 23. צנמות - יבשות.

פְּקָדִים עַל־הָאָרֶץ וְחֹמֶשׁ
 אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשֶׁבַע שָׁנִי
 ל^ה הַשְּׁבַע: וַיִּקְבְּצוּ אֶת־כָּל־אֹכְלֵי
 הַשָּׁנִים הַטֹּבוֹת הַבָּאת הָאֵלֶּה
 וַיִּצְבְּרוּ־בָר תַּחַת יַד־פְּרֹעֶה
 ל^ו אֹכְלֵי בְעָרִים וְשֹׁמְרוֹ: וְהָיָה
 הָאֹכֵל לִפְקֻדוֹן לְאֶרֶץ לְשֶׁבַע
 שָׁנֵי הָרָעַב אֲשֶׁר תֵּהִיִּן בְּאֶרֶץ
 מִצְרַיִם וְלֹא־תִכְרַת הָאָרֶץ
 ל^ז בְּרָעַב: וַיִּיטֹב הַדָּבָר בְּעֵינֵי
 פְּרֹעֶה וּבְעֵינֵי כָל־עַבְדָּיו:
 ל^ח וַיֹּאמֶר פְּרֹעֶה אֶל־עַבְדָּיו ס
 הַנִּמְצָא כֹּזֵה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ
 ל^ט אֱלֹהִים בּוֹ: וַיֹּאמֶר פְּרֹעֶה אֶל־
 יוֹסֵף אַחֲרָיו הוֹדִיעַ אֱלֹהִים
 אֹתָךְ אֶת־כָּל־זֹאת אִין־נְבוֹן
 מִוַּחֲכָם כַּמּוֹדָה: אֵתָה תִהְיֶה עַל־
 בֵּיתִי וְעַל־פִּיךָ יִשְׁק כָּל־עַמִּי
 מ^א רַק הַכֶּסֶף אֲגַדֵּל מִמֶּךָ: וַיֹּאמֶר
 פְּרֹעֶה אֶל־יוֹסֵף רֵאֵה נִתְתִּי
 אֶתָּךְ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:
 מ^ב וַיֹּסֶר פְּרֹעֶה אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַל
 יָדוֹ וַיִּתֵּן אֹתָהּ עַל־יַד יוֹסֵף
 וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ בְּגָדֵי־שֵׁשׁ וַיִּשֶׂם
 מ^ג רֶבֶד הַזָּהָב עַל־צוּאָרוֹ: וַיִּרְכַּב
 אֹתוֹ בְּמֵרְכַבַת הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר־
 לוֹ וַיִּקְרָאוּ לִפְנֵי אֲבִרָה וְנִתּוֹן
 אֹתוֹ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם:
 מ^ד וַיֹּאמֶר פְּרֹעֶה אֶל־יוֹסֵף אֲנִי
 פְּרֹעֶה וּבִלְעֻדִיךָ לֹא־יָרִים אִישׁ

אֶת־יָדוֹ וְאֵת־רַגְלוֹ בְּכָל־אֶרֶץ
 מ^ה מִצְרַיִם: וַיִּקְרָא פְּרֹעֶה שֵׁם־
 יוֹסֵף צִפְנָת פַּעֲנַח וַיִּתֵּן־לוֹ אֶת־
 אֲסֵנַת בַּת־פּוּטִי פְרֹעֶ כַּהֵן אֵין
 לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא יוֹסֵף עַל־אֶרֶץ
 מ^ו מִצְרַיִם: וַיּוֹסֶף בֶּן־שְׁלֹשִׁים
 שָׁנָה בְּעֵמְדוֹ לִפְנֵי פְרֹעֶה מֶלֶךְ־
 מִצְרַיִם וַיֵּצֵא יוֹסֵף מִלִּפְנֵי
 פְּרֹעֶה וַיַּעֲבֹד בְּכָל־אֶרֶץ
 מ^ז מִצְרַיִם: וַתַּעַשׂ הָאָרֶץ בְּשֶׁבַע
 מ^ח שָׁנֵי הַשְּׁבַע לִקְמִצִים: וַיִּקְבֹּץ
 אֶת־כָּל־אֹכְלֵי שְׁבַע שָׁנִים
 אֲשֶׁר הָיוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּתֵּן־
 אֹכְלֵי בְעָרִים אֹכְלֵי שְׂדֵה־הָעִיר
 אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיהָ נָתַן בְּתוֹכָהּ:
 מ^ט וַיִּצְבֹּר יוֹסֵף בָּר כַּחֲלוֹל הַיָּם
 הַרְבֵּה מְאֹד עַד כִּי־חָדַל לִסְפֹּר
 נִי־אֵין מִסְפָּר: וַלְיוֹסֵף יָלַד שְׁנֵי
 בָנִים בְּטָרַם תְּבוֹא שְׁנַת הָרָעַב
 אֲשֶׁר יִלְדֶה־לוֹ אֲסֵנַת בַּת־פּוּטִי
 נ^א פְרֹעֶ כַּהֵן אֵין: וַיִּקְרָא יוֹסֵף
 אֶת־שֵׁם הַבְּכוֹר מְנַשֶּׁה כִּי־נִשְׁנִי
 אֱלֹהִים אֶת־כָּל־עַמְלִי וְאֵת
 נ^ב כָּל־בֵּית אָבִי: וְאֵת שֵׁם הַשֵּׁנִי
 קָרָא אֶפְרַיִם כִּי־הִפְרִנִי אֱלֹהִים
 נ^ג בְּאֶרֶץ עֲנִי: וַתִּחְלִינָה שְׁבַע
 שָׁנֵי הַשְּׁבַע אֲשֶׁר הָיָה בְּאֶרֶץ
 מִצְרַיִם: וַתִּחְלִינָה שְׁבַע שָׁנֵי
 הָרָעַב לָבוֹא כֹּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף
 וַיְהִי רָעַב בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וּבְכָל־

נ^ה אֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה לֶחֶם: וַתִּרְעַב
 כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּצְעַק הָעָם
 אֶל־פְּרֹעֶה לֶחֶם וַיֹּאמֶר פְּרֹעֶה
 לְכָל־מִצְרַיִם לְכוּ אֶל־יוֹסֵף
 אֲשֶׁר־וַיֹּאמֶר לָכֵם תַּעֲשׂוּ:
 ט וַהֲרַעַב הָיָה עַל כָּל־פְּנֵי הָאָרֶץ
 וַיִּפְתַּח יוֹסֵף אֶת־כָּל־אֲשֶׁר
 בָּהֶם וַיִּשְׁבֹּר לְמִצְרַיִם וַיַּחְזֹק
 טו הָרָעַב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: וְכָל־
 הָאָרֶץ בָּאוּ מִצְרַיִמָה לְשֹׁבֵר
 אֶל־יוֹסֵף כִּי־חָזַק הָרָעַב בְּכָל־
 מ^ב אֶרֶץ: וַיִּרְא יַעֲקֹב כִּי יֵשֶׁב־שֹׁבֵר
 בְּמִצְרַיִם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו
 כִּי לְמָה תִּתְרָאוּ: וַיֹּאמֶר הִנֵּה
 שְׁמַעְתִּי כִּי יֵשֶׁב־שֹׁבֵר בְּמִצְרַיִם
 רָדוּ־שָׂמָּה וּשְׁבַרוּ־לָנוּ מִשָּׂם
 ג וְנַחֲיָה וְלֹא נָמוּת: וַיִּרְדּוּ
 אַחֲרֵי־יוֹסֵף עִשְׂרָה לְשֹׁבֵר בָּר
 ד מִמִּצְרַיִם: וְאֵת־בְּנֵימִין אַחֵי
 יוֹסֵף לֹא־שָׁלַח יַעֲקֹב אֶת־אֲחָיו
 כִּי אָמַר פֶּן־יִקְרָאוּ אֶסְוִן:
 ה וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְשֹׁבֵר בְּתוֹךְ
 הַבָּאִים כִּי־הָיָה הָרָעַב בְּאֶרֶץ
 ו כָּנַעַן: וַיּוֹסֶף הוּא הַשְּׁלִיט עַל־
 הָאָרֶץ הוּא הַמְּשַׁבֵּר לְכָל־
 עַם הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ אַחֵי יוֹסֵף
 וַיִּשְׁתַּחוּ־לוֹ אִפְסֵי אֲרָצָה:
 ז וַיִּרְא יוֹסֵף אֶת־אֲחָיו וַיִּפְרַם
 וַיִּתְנַפֵּר אֲלֵיהֶם וַיְדַבֵּר אִתָּם
 קְשׁוֹת וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֵאֵין

49. ויצבר - וגמע יוסף מגל כי רמל אלבחר כתיר גדא חיתא אין אנמנע ליעיד אין לים עדאד: 50. וליוסף אנוולד תנין בנין קבל מא תיגי סנת אלגוע אלדי ולדית לו אסנת בינית פוטי פרע כביר און: 51. ויקרא - וסמא יוסף אלא איסים אלכיביר מנשה אין נסאני אלרב אלא גמיע שקאיי ואלא גמיע בית אבי: 52. זאת - ואלא איסים אלתאני סמא אפרים אין אנמני אלרב פי ארץ פיקרי: 53. ותכלינה - וכלצו סבע סנין אלטבאע אלדי כאן פי ארץ מצר: 54. ותחילנה - ובדיו סבע סנין אלגוע ליגו כאלדי קאל יוסף וצאר גוע פי גמיע אלראצי ופי גמיע ארץ מצר כאן טועאם: 55. ותרעב - וגאעית גמיע אהל ארץ מצר וצרך אלקום אלא פרעון ליטועאם וקאל פרעון לגמיע מצריין מצו אלא יוסף אלדי יקול ליכון תצנעו: 56. והרעב - ואלגוע צאר עלא גמיע וגה אלראץ ופתח יוסף אלא גמיע אלדי פיהום ובאע לל מצריין וקוו אלגוע פי ארץ מצר: 57. וכל - וגמיע אהל אלראץ איגו למצר לישתירו מן יוסף אין קווי אלגוע פי גמיע אלראץ:

מב

1. וירא - ונצר יעקוב אין מווגוד ביע פי מצר וקאל יעקוב לבנינו אליש תתבייאנו: 2. ויאמר - וקאל הוודא סמיעית אין מווגוד ביע פי מצר נזילו תם ושתרו לינא מן תם ונעיש ולם נמות: 3. וירדו - ונזלו אכוואת יוסף עשרה לישתירו מגל מן מצר: 4. זאת - ואלא בנימין אכו יוסף לם בעת יעקוב מע אכוותו אין קאל לילא יצאדפו מות: 5. ויבאו - ואיגו בנין ישראל לישתירו פי וצט אלגאין אין צאר גוע פי ארץ כנען: 6. ויוסף הוא אלחאכים עלא אלראץ הוא באייע לגמיע קום אלראץ ואיגו אכוואת יוסף וסגדו לו על וגה לל ארץ: 7. וירא - ונצר יוסף אלא אכוותו וחקהון

ויכלא עלא אלראץ ויקליד אלא ארץ מצר פי סבע סנין אלטבאע: 35. ויקבצו - ויגמעו אלא גמיע מגאל סנין אלחסנאת אלגאית הדולי ויגמעו מגאל תחת חיכים פרעון מגל פיל קורא ויחפצו: 36. והיה - ויכון מגאל לל וכאליה לל ארץ לסבע סנין אלגוע אלדי יכונו פי ארץ מצר ולם תנקיטיע אלראץ פיל גוע: 37. וייטב - וחסין אלכלאם פי חצרית פרעון ופי חצרית גמיע עבידו: 38. ויאמר - וקאל פרעון אלא עבידו אנכאן אנווגד כי האדא רגול אלדי אלהם נבוויה אלרב פי: 39. ויאמר - וקאל פרעון אלא יוסף בעד מערף אלרב אילאך אילא גמיע האדי לים פהים ועאלים מתלך: 40. אתה - אנתא תכון וכיל עלא בתי ועלא קולך יתקוות גמיע קומי פקט כירסי עלטאניה יכון אעצם מינאך: 41. ויאמר - וקאל פרעון אלא יוסף נצור געלת אלך עלא גמיע ארץ מצר: 42. ויסר - וזוול פרעון אלא כתמו מן עלא ידו וגעל ליהא עלא יד יוסף ולבס אלו אתיבא כתאן וגעל טוק דהב עלא עינקו: 43. וירכב - ורכב אלו פי מרכוב תאני אלדי לו ונאדו קידמו אב אלמאליך ווכל אלו עלא גמיע ארץ מצר: 44. ויאמר - וקאל פרעון אלא יוסף אנא פרעון ומן גיר עילמאך לם ירפע רגול אלא ידו לימסיך צלאח ואלא רגלו לירכאב כיל פי גמיע ארץ מצר: 45. ויקרא - וסמא פרעון איסים יוסף כאשיף ליכבייא ועטא לו אלא אסנת בינית פוטי פרע כביר און ליל אמרה וכרג יוסף חאכים עלא ארץ מצר: 46. ויוסף איבין תלתין סניה פי וקפו קדאם פרעון מליך מצר וכרג יוסף מן קדם פרעון ופת פי גמיע ארץ מצר: 47. ותעש - וגמעית אהל אלראץ פי סבע סנין אלטבאע לל מכאזין: 48. ויקבץ - וגמע אלא גמיע מגל סבע סנין אלדי כאנו פי ארץ מצר וגמע מגל פיל קורא מגל חקלית אלקרייה אלדי מיסתדירהא געל פי מבינהא:

ראה בראשית 1998, עמ' 28. לא כן נהגו בעיראק, שתרנמו: כאדם - משרת (תורה תרכ"ה) וכהן (תורה תרט"ט). 47. לקמצים - לאוצרות, וכן בג, בעקבות ת"א (לאוצרין). 49. ויצבר - וכן ב, אך ג: וכוואם - וערם. 51. הבכור - הגדול. ב: אלבוכר - הבכור. 54. ארץ מצרים - ב: אהל מצר - תושבי מצרים. 56. ויפתח וגר - ג: אלא גאמיע אלמכאזין אלדי פיהון אלמגלי - את כל האוצרות אשר בהם התבואה. למצרים - למצריים. ב: למצר - למצרים.

מב

1. שבר - מכירה. בג: מינאל - תבואה, וכן בהמשך. תתראו - ב: תיראו שבעים, בעקבות רש"י: למה תראו עצמכם בפני בני ישמעאל ובני עשיו כאלו אתם שכעים. ג: תתצהרו או תתצעפו - תיראו או תהיו כחושים, וגם

ויתנהו. 35. יד פרעה - שלטון פרעה. ב תרגם מילולית. 38. רוח אלהים - רוח נבואת אלהים, וכן ב: מן קדם אללה - מלפני האלהים. 40. הכסא - כיסא המלוכה, וכן בג, בעקבות ת"א (כורסי מלכותא). 41. נתתי אתך - נתתיך. ב: וזכלת אילך - טיניתך. 43. במרכבת המשנה - מרכבה שנייה, ב: מרכיבת אלוזוירייה - מרכבת השורות, וכן ג. אברך - אבי המלך, וכן ג. ב: אב ליל מליך - אב למלך, בעקבות ת"א (אבא למלכא). 44. ובלעדיך - ובלעדי הוכמתך. ב: ומין גיר אמרך - ובלעדי פקודתך, בעקבות ת"א (ובר מטימרך). לא ירים וגר - לא ירים איש את ידו להחזיק בנשק ואת רגלו לרכוב על סוס, וכן בג, בעקבות ת"א. 45. צפנת פענח - מפענח צפונות, וכן בג, בעקבות ת"א: גברא דמטמרן גלין ליה. כהן - גדול, וכן בג, בעקבות ת"א (רבא), וכן בפסוק 50. כן נהגו גם במרוקו.

כט עשה אלהים לנו: ויבאו אל-
 יעקב אביהם ארצה כנען
 ויגידו לו את כל-הקרות
 ל אתם לאמר: דבר האיש אדני
 הארץ אתנו קשות ויתן אתנו
 לא כמרגלים את-הארץ: ונאמר
 אליו פנים אנחנו לא היינו
 לב מרגלים: שנים-עשר אנחנו
 אחים בני אבינו האחד איננו
 והקטן היום את-אבינו בארץ
 לב כנען: ויאמר אלינו האיש
 אדני הארץ בזאת אדע כי
 כנים אתם אחיכם האחד
 הניחו אתי ואת-רעבון בתיכם
 לד קחו ולכו: והביאו את-אחיכם
 הקטן אלי ואדעה כי לא
 מרגלים אתם כי כנים אתם
 את-אחיכם אתן לכם ואת-
 לה הארץ תסחרו: ויהי הם
 מריקים שקיהם והנה-איש
 צרוד-כספו בשקו ויראו את-
 צרודת כספיהם המה ואביהם
 לו ויראו: ויאמר אלהם יעקב
 אביהם אתי שפלתם יוסף
 איננו ושמעון איננו ואת-
 בנימן תקחו עלי היו כלנה:
 לו ויאמר ראובן אל-אביו לאמר
 את-שני בני תמית אם-לא
 אביאנו אליה תנה אתו על-ידי
 לו ואני אשיבנו אליה: ויאמר

משמרכם ואתם לכו הביאו
 כ שבר רעבון בתיכם: ואת-
 אחיכם הקטן תביאו אלי
 ויאמנו דבריכם ולא תמותו
 כא ויעשו-כן: ויאמרו איש אל-
 אחיו אבל אשמים | אנחנו
 על-אחינו אשר ראינו צרת
 נפשו בהתחננו אלינו ולא
 שמענו על-כן באה אלינו
 כב הצרה הזאת: ויען ראובן אתם
 לאמר הלוא אמרתי אליכם |
 לאמר אל-תחטאו בילד ולא
 שמעתם וגם-דמו הנה נדרש:
 כג והם לא ידעו כי שמע יוסף כי
 כד המליץ בינתם: ויסב מעליהם
 ויבך וישב אלהם וידבר אלהם
 ויקח מאתם את-שמעון
 כה ויאסור אתו לעיניהם: ויצו
 יוסף וימלאו את-כליהם בר
 ולהשיב כספיהם איש אל-
 שקו ולתת להם צדה לדרך
 ט ויעש להם כן: וישאו את-
 שברם על-חמריהם וילכו
 כז משם: ויפתח האחד את-שקו
 לתת מספוא לחמרו במלון
 וירא את-כספו והנה-הוא
 כח בפו אמתחתו: ויאמר אל-
 אחיו הושב כספי וגם הנה
 באמתחתי ויצא לפס ויחרדו
 איש אל-אחיו לאמר מה-זאת

באתם ויאמרו מארץ כנען
 ח לשבר-אכל: ויכר יוסף את-
 ט אחיו והם לא הפרהו: ויזכר
 יוסף את החלמות אשר חלם
 להם ויאמר אלהם מרגלים
 אתם לראות את-עדות הארץ
 י באתם: ויאמרו אליו לא אדני
 ועבדיך באו לשבר-אכל:
 יא כלנו בני איש-אחד נחנו פנים
 אנחנו לא-היו עבדיך מרגלים:
 יב ויאמר אלהם לא כי-עדות
 יג הארץ באתם לראות: ויאמרו
 שנים עשר עבדיך אחים |
 אנחנו בני איש-אחד בארץ
 כנען והנה הקטן את-אבינו
 יד היום והאחד איננו: ויאמר
 אלהם יוסף הוא אשר דברתי
 אלכם לאמר מרגלים אתם:
 טו בזאת תבחנו חי פרעה אם-
 תצאו מזה כי אם-בבוא
 טז אחיכם הקטן הנה: שלחו
 מכס אחד ויקח את-אחיכם
 ואתם האסרו ויבחנו דבריכם
 האמת אתכם ואם-לא חי
 יז פרעה כי מרגלים אתם: ויאסף
 אתם אל-משמר שלשת
 יח ימים: ויאמר אלהם יוסף ביום
 השלישי זאת עשו וחיו את-
 יט האלהים אני ירא: אם-פנים
 אתם אחיכם אחד יאסר בבית

24. ויסב - ונדאר מן עליהון וביכי וריגיע אליהון וכלם אליהון ואכר מן ענדהון אלא שמעון וחבס אלו לחצרתהון: 25. ויצו - ווצא יוסף ומאלו אלא אווניהון מגל וליראגיע פצתהון רגול אלא כישו וליעטי ליהון זיוואדיה ליטריק וציניע ליהון כידא: 26. וישאו - וחמלו אלא מגלהון עלא חמרהון ומציו מן תם: 27. ויפתח - ופתח אלואחיד אלא כישו ליגעל עאליק לחמרו פיל מבאת ונצר אלא פיצתו והוודא הוא פי תים עידלו: 28. ויאמר - וקאל אלא אכוותו רגאע פיצתי ואיצה הוודא פי עידלי וראח קלבהון ונגעזו רגול אלא אכו קאיילא איש האדי ציניע אלרב לינא: 29. ויבאו - ואיגו אלא יעקוב אבוהון לארץ כנען וכברו לו אלא גמיע מצדפאת ליהון קאיילא: 30. דבר - כלם רגול אסתאד לארץ מענא צעוביאת וגעל לינא כידווסיס אלא לארץ: 31. ונאמר - וקלנא אליה צדקין נחנא לם כינא דווסיס: 32. שנים - תנעשר נחנא אכווייה בנין אבונא אלואחיד ליסו ואלזגיר אליום מע אבונא פי ארץ כנען: 33. ויאמר - וקאל אלינא רגול אסתאד לארץ פי האדי אעריף אין צדקין אנתו אכוכון אלואחיד כאלו ענדי ואלא מגל ביותכון כידו ומצו: 34. והביאו - וגיבו אלא אכוכון זגיר אליי ואעריף אין לם דווסיס אנתו אין צדקין אנתו אלא אכוכון אעטי ליכון ואלא לארץ תאגרו: 35. ויהי - וכאן הימא מפרגין כיאשהון והוודא רגול צירית פיצתו פי כשתו ונצרו אלא צראר פצתהון הימא ואבוהון וכאפו: 36. ויאמר - וקאל אליהון יעקוב אבוהון אלי עדמתו יוסף ליסו ושמעון ליסו ואלא בנימין תכרו עלי כאנו כלהון: 37. ויאמר - וקאל ראובן אלא אבו קאיילא אלא תנין בניני תמוויית אנכאן לם אגיבו אליך עטי אלו עלא ידי ואנא ארגעו אליך: 38. ויאמר - וקאל לם ינזיל בני מעכון אין אכו מת והוא לווחרו אתבקא

ותגרב אליהון וכלאם מעהון צעוביאת וקאל אליהון מנין גיתו וקאלו מן ארץ כנען לינשתיירי מגל: 8. ויכר - וחקק יוסף אלא אכוותו והימא לם חקקו: 9. ויזכר - ודכר יוסף אלא ליחלמאת אלדי חילים ליהון וקאל אליהון דווסיס אינתו ליתניצרו אלא סוויית לארץ גיתו: 10. ויאמרו - וקאלו אליה לם סידי ועבידך איגו לישתרו מגל: 11. כלנו - כילנא בנין רגול ואחיד נחנא צדקין נחנא לם כאנו עבידך דווסיס: 12. ויאמר - וקאל אליהון לם אין סוויית לארץ גיתו ליתניצרו: 13. ויאמרו - וקאלו תנעשר עבידך אכווייה נחנא בנין רגול ואחיד פי ארץ כנען והוודא אלזגיר מע אבונא אליום ואלואחיד ליסו: 14. ויאמר - וקאל אליהון יוסף הוא אלדי כלמת אליכון קאיילא דווסיס אינתו: 15. בזאת - פי האדי תנפרקו חייאת פרעון אנכאן תכרגו מן הינא פלאכין מגי אכוכון אלזגיר הינא: 16. שלחו - בעתו מנכון ואחיד ויאכוד אל אכוכון ואנתו אנחבסו וינפרקו כלמכון אלחאק מעכון ואנכאן לם חייאת פרעון אין דווסיס אינתו: 17. ויאסף - וגמע ליהון אלא אלחבס תלאת איימם: 18. ויאמר - וקאל אליהון יוסף פי יום אלתאלית האדי צנאעו ועישו מן רב אנא כאיף: 19. אם - אנכאן צדקין אנתו אכוכון אלואחיד ינחיביס פי בית חבסכון ואנתו מצו ואדו מגל גוע ביותכון: 20. ואת - ואלא אכוכון זגיר תגיבו אליי ויתחקקו כלמכון ולם תמותו וצינעו כידא: 21. ויאמרו - וקאלו רגול אלא אכו תחקיק מלזומין נחנא עלא אכונא אלדי נצרנא ציקית נפסו פי תכדעו אלינא ולם סמענא מינו עלא דאליך איגית אלינא אלציקה האדי: 22. ויען - וגווב ראובן ליהון קאיילא הוולא קילית אליכון קאיילא לא תכטו פיל ולאד ולם סמעתו ואיצה דמו הוודא אתפתש: 23. והם - והימא לם עירפו אין סאמיע יוסף אין תרגמאן בנאתהון:

חייבים. ב: כטיין - חוטאים. 22. נדרש - מחופש. ב: אינטלב - נדרש. 23. המליץ - מתרגם, וכן ב, בעקבות ת"א (מתורגמן). 28. ויצא לבם - הלך לבם. ב: וכר - ויצא לבם. ג: וטאר עקלהום - ויצאו מדעתם. 33. הניחו - ב: חיטו. 36. שכלתם - איבדתם. ב: אתכלתו - שיכלתם. 37. תמית - ב: תיקתול - תהרוג.

הפירוש השני הוא בעקבות רש"י ומפי אחרים שמעתי שהוא לשון כמישה, למה תהיו כחושים ברעב. 15. תכחנו - תיכדלו. ב: תיתסדקו - יאמינו לכם. ג: תתגראכו - תתנסו, וכן בהמשך. 18. האלהים - ב: מן קידם אלרב - מלפני האלהים. 19. שבר רעכון - תבואת רעב. ב: מינאל אלדי נקיץ - התבואה החסרה, כת"א (עבורא דחסיר). ג: מגאל קות - תבואה לפרנסה. 20. ויאמנו - ויזכרו. ב: וייתצדקו - ויאמנו. 21. אשמים -

לא ירד בני עמכם כי אחיו
 מת והוא לבדו נשאר וקראהו
 אסון בדרך אשר תלכו בה
 והורדתם את שיבתי בניגון
 מג^א שאולה: והרעב כבר בארץ:
 ב ויהי כאשר כלו לאכל את-
 השבר אשר הביאו ממצרים
 ויאמר אליהם אביהם שבו
 ג שברו-לנו מעט-אכל: ויאמר
 אליו יהודה לאמר העד העד
 בננו האיש לאמר לא-תראו
 ד פני בלתי אחיכם אתכם: אם-
 ישף משלח את-אחינו אתנו
 ה נרדה ונשברה לה אכל: ואם-
 אינף משלח לא נרד כי-האיש
 אמר אלינו לא-תראו פני
 ו בלתי אחיכם אתכם: ויאמר
 ישראל למה הרעתם לי להגיד
 ז לאיש העוד לכם אח: ויאמרו
 שאול שאל-האיש לנו
 ולמולדתנו לאמר העוד
 אביכם חי היש לכם אח ונגד-
 לו על-פי הדברים האלה
 הידוע נדע כי יאמר הורידו
 ח את-אחיכם: ויאמר יהודה
 אל-ישראל אביו שלחה הנער
 אתי ונקומה ונלכה ונחיה ולא
 נמות גם-אנחנו גם-אתה
 ט גם-טפנו: אנכי אערבנו מידי
 תבקשנו אם-לא הביאתיו

אליה והצגתיו לפניך וחטאתי
 י לה כל-הימים: כי לולא
 התמהמהנו כי-עתה שבנו זה
 יא פעמים: ויאמר אלהם ישראל
 אביהם אם-כן | אפוא זאת
 עשו קחו מזמרת הארץ
 בכליכם והורידו לאיש מנחה
 מעט צרי ומעט דבש נכאת
 יב ולט בטנים ושקדים: וכסף
 משנה קחו בידכם ואת-הכסף
 המושב בפי אמתחתיכם
 תשיבו בידכם אולי משגה
 יג הוא: ואת-אחיכם קחו וקומו
 יד שובו אל-האיש: ואל שדי יתן ס
 לכם רחמים לפני האיש ושלח
 לכם את-אחיכם אחר ואת-
 בנימין ואני כאשר שכלתי
 טו שכלתי: ויקחו האנשים את-
 המנחה הזאת ומשנה-כסף
 לקחו בידם ואת-בנימן ויקמו
 וירדו מצרים ויעמדו לפני
 שישו יוסף: וירא יוסף אתם את-
 בנימין ויאמר לאשר על-ביתו
 הבא את-האנשים הביתה
 וטבח טבח והכז כי אתי יאכלו
 יז האנשים בצהרים: ויעש
 האיש כאשר אמר יוסף ויבא
 האיש את-האנשים ביתה
 יח יוסף: וייראו האנשים כי
 הובאו בית יוסף ויאמרו על-

דבר הכסף השב באמתחתינו
 בתחלה אנחנו מובאים
 להתגלל עלינו ולהתנפל עלינו
 ולקחת אתנו לעבדים ואת-
 יט חמרינו: ויגשו אל-האיש
 אשר על-בית יוסף וידברו
 כ אליו פתח הבית: ויאמרו
 בי אדני ירד ירדנו בתחלה
 כא לשבר-אכל: ויהי כי-באנו
 אל-המלון ונפתחה את-
 אמתחתינו והנה כסף-איש
 בפי אמתחתו כספנו במשקלו
 כב ונשב אתו בידנו: וכסף אחר
 הורדנו בידנו לשבר-אכל
 לא ידענו מי-שם כספנו
 כג באמתחתינו: ויאמר שלום
 לכם אל-תיראו אלהיכם
 ואלהי אביכם נתן לכם מטמון
 באמתחתיכם כספכם בא אלי
 ויוצא אלהם את-שמעון:
 כד ויבא האיש את-האנשים
 ביתה יוסף ויתן-מים
 וירחצו רגליהם ויתן מספוא
 כה לחמריהם: ויכינו את-המנחה
 עד-בוא יוסף בצהרים כי
 שמעו כי-שם יאכלו לחם:
 ט ויבא יוסף הביתה ויביאו לו
 את-המנחה אשר-בידם
 הביתה וישתחו-לו ארצה:
 כו וישאל להם לשלום ויאמר

ליכון אלא אכוכון אכיר ואלא בנימין ואנא כאלדי עדמית
 עדמית: 15. ויקחו - ואכדו אלארגל אלא אלהדייה
 האדיוטאקין פיצה אכדו פי ידיהון ואלא בנימין וקמו
 ונזלו למצר ווקפו קדאם יוסף: 16. וירא - <ונצר> יוסף
 מעהון אלא בנימין וקאל לאלדי וכיל עלא ביתו גיב
 אלא אלארגל לל בית ודבח דביחה והאייר אין מעי יאכלו
 אלארגל פיל צהרייה: 17. ויעש - וציניע אלארגל
 כאלדי קאל יוסף וגאב אלארגל אלא אלארגל לבית
 יוסף: 18. וייראו - וכאפו אלארגל אין אנגבו בית יוסף
 וקאלו עלא סבאב אלפיצה אלארגל פי עדלנא פיל בדווייה
 נחנא מן גאבין <> ליתכבר עלינא וליתמצבר עלינא ויאכוד
 לינא לל עביד ואלא חמירנא: 19. ויגשו - ותקדמו אלא
 אלארגל אלדי וכיל עלא בית יוסף וכלמו אליה באב
 אלבית: 20. ויאמרו - וקאלו בדכול סידי נזל נזלנא פיל
 בדווייה לינישתירי מגאל: 21. ויהי - וכאן אין גינא אלא
 אלמבאת ופתחנא אלא עדלנא והוודא פיצית רגול
 פי תים עידלו פיציתנא פי ווזנו ורגענא אלו פי ידינא:
 22. וכסף - ופיצא אכיר נזלנא פי ידינא לינישתירי
 מגל לם ערפנא מינו געל פיציתנא פי עדלנא:
 23. ויאמר - וקאל סלם ליכון לא תכאפו אלהכון
 ואילאה אכוכון געל ליכון מטלאב פי עדלכון פיציתכון
 איגית אלי ואכרג אליהון אלא שמעון: 24. ויבא -
 וגאב אלארגל אלא אלארגל לבית יוסף וגעל מא
 וכסלו רגליהון וגעל עליק לחמיריהון: 25. ויפינו -
 והיירו אלא ליהדיה חיתא מגי יוסף פיל צהרייה אין
 סימעו אין תם יאכלו טועאם: 26. ויבא - ואיגא יוסף
 לל בית וגאבו לו אלא ליהדייה אלדי פי ידיהון לל בית
 וסגרו לו לל ארץ: 27. וישאל - וסאל ליהון ליסלאם
 וקאל אנכאן סלאם אכוכון אלכתייאר אלדי קילתו

ויצדפו מות פיל טריק אלדי תמצו פיהא ותנזלו אלא
 שיבתי פיל כדאר לל קבר:

מג

1. והרעב - ואלגוע תיקיל פיל ארץ: 2. ויהי - וכאן כי
 אלדי כמאלו ליכלו אלא מגאל אלדי גאבו מן מצר וקאל
 אליהון אבוהון רגאעו שתרז לינא מן קליל לימגאל:
 3. ויאמר - וקאל אליה יהודה קאיילא שוהיד שהאר
 פינא אלארגל קאיילא לם תנצרו וגהי ליליס אכוכון מעכון:
 4. אם - אנכאן מווגודך באעית אלא אכונא מענא
 ננזיל ונשתירי לך מגל: 5. ואם - ואנכאן ליסך באעית לם
 ננזיל אין אלארגל קאל אלינא לם תנצרו וגהי ליליס אכוכון
 מעכון: 6. ויאמר - וקאל ישראל אליש אסיתו לי
 לתכברו לירגול אנכאן עאר ליכון אך: 7. ויאמרו -
 וקאלו סאל סאל אלארגל לינא ולמוולדתנא קאיילא
 אנכאן עאר אכוכון עאישי אנכאן מווגוד ליכון אך וכברנא
 לו עלא קול אלכלם הדולי אנכאן ערף נעריף אין יקול
 נזלו אלא אכוכון: 8. ויאמר - וקאל יהודה אלא ישראל
 אבו בעאת אלגולם מעי ונקום ונימצי ונעיש ולם נמות
 איצא נחנא איצא אנתא איצא טפלנא: 9. אנכי - אנא
 אכפלו מן ידי תטלבו אנכאן לם אגיבו אליך ואווקפו קידמך
 ואכטא לך טול אלאיאם: 10. כי - אין לולא תעווקנא אין
 הלאן רגענא הארא מרתין: 11. ויאמר - וקאל אליהון
 ישראל אבוהון אנכאן כידא הלאן האדי צנעו כדו מן תמר
 אלארץ פי אווניכון ונזלו לירגול הדייה קליל תרייאק
 וקליל עסל שמע ובלוט ביטים ולוז: 12. וכסף - ופיצה
 טאקין כידו פי ידיכון ואלא אלפיצה אלמרגע פי תים
 עידלכון תרגעו פי ידיכון בלכי גלטה הוא: 13. ואת -
 ואלא אכוכון כידו וקומו רגאעו אלא אלארגל: 14. ואל -
 וטייק אלכאפי יגעל ליכון רחמת קדאם אלארגל ויבעת

מג

11. מזמרת - טפרי. ב: טין פוואכי - טפירות; ג: טן אלמפתיכיר - טן
 המשובח, כת"א (מדמשבח), וכן רש"י וראב"ע. נכאת - נרות, וכן בג,
 וראה רש"י: שעוה. 14. שכלתי - ראה לעיל טב 36. 16. וירא - לא

תרגם, והשלמנו על פי ב: ונצר. 18. מוכאים - מן גאבין (=מנגאבין).
 להתגלל - להתגדל. ב: ליתחגג - לחפש עילה; ג: ליתדוויר - לחפש
 (עילה נגדנו). ולהתנפל - לצחוק. ב: וליתחייאל: ולרמות. ג: ליתחגג - (לחפש
 עילה). 27. חי - ב: טייב - נרדפים, וכן בפסוק 28.

השלום אביכם הזקן אשר
 אמרתם העודנו חי: ויאמרו
 שלום לעבדה לאבינו עודנו
 חי ויקדו וישתחו: וישא עיניו
 וירא את-בנימין אחיו בן-אמו
 ויאמר הזה אחיכם הקטן
 אשר אמרתם אלי ויאמר
 אלהים יחנה בני: וימהר יוסף
 כי-נכמרו רחמיו אל-אחיו
 ויבקש לבכות ויבא החדרה
 ויבך שמה: וירחץ פניו ויצא
 ויתאפק ויאמר שימו לחם:
 וישימו לו לבדו ולהם לבדם
 ולמצרים האכלים אתו
 לבדם כי לא יוכלון המצרים
 לאכל את-העברים לחם כי-
 תועבה הוא למצרים: וישבו
 לפניו הבכר כבכרתו והצעיר
 כצערתו ויתמהו האנשים איש
 אל-רעהו: וישא משאת מאת
 פניו אלהם ותרב משאת
 בנימן ממשאת כלם חמש
 מדא ידות וישתו וישכרו עמו: ויצו
 את-אשר על-ביתו לאמר
 מלא את-אמתחת האנשים
 אכל כאשר יוכלון שאת ושים
 כסף-איש בפי אמתחתו:
 ואת-גביעי גביע הפסף תשים
 בפי אמתחת הקטן ואת כסף
 שברו ויעש כדבר יוסף אשר

וישתחו

ג דבר: הבקר אור והאנשים
 ד שלחו המה וחמריהם: הם
 יצאו את-העיר לא הרחיקו
 ויוסף אמר לאשר על-ביתו
 קום רדף אחרי האנשים
 והשגתם ואמרת אלהם למה
 שלמתם רעה תחת טובה:
 ה הלא זה אשר ישתה אדני בו
 והוא נחש ינחש בו הרעתם
 ו אשר עשיתם: וישגם וידבר
 אלהם את-הדברים האלה:
 ויאמרו אליו למה ידבר אדני
 כדברים האלה חלילה לעבדיך
 ח מעשות כדבר הזה: הן כסף
 אשר מצאנו בפי אמתחתינו
 השיבנו אליך מארץ כנען
 ואיך נגנב מבית אדניך כסף או
 ט זהב: אשר ימצא אתו מעבדיך
 ומת וגם-אנחנו נהיה לאדני
 ו לעבדים: ויאמר גם-עתה
 כדבריכם כן-הוא אשר ימצא
 אתו יהיה-לי עבד ואתם תהיו
 יא נקים: וימהרו ויורדו איש את-
 אמתחתו ארצה ויפתחו איש
 יב אמתחתו: ויחפש בגדול החל
 ובקטן כלה וימצא הגביע
 יג באמתחת בנימן: ויקרעו
 שמלתם ויעמס איש על-
 יד חמרו וישבו העירה: ויבא
 יהודה ואחיו ביתה יוסף והוא

מפסיר

עודנו שם ויפלו לפניו ארצה:
 ט ויאמר להם יוסף מה-המעשה
 הזה אשר עשיתם הלא
 ידעתם כי-נחש ינחש איש
 טו אשר פמני: ויאמר יהודה מה-
 נאמר לאדני מה-נדבר ומה-
 נצטרק האלהים מצא את-עון
 עבדיך הננו עבדים לאדני גם-
 אנחנו גם אשר-נמצא הגביע
 יו בידו: ויאמר חלילה לי
 מעשות זאת האיש אשר
 נמצא הגביע בידו הוא יהיה-
 לי עבד ואתם עלו לשלום
 אל-אביכם:
 יג ויגש אליו יהודה ויאמר
 בי אדני ידבר-נא עבדה דבר
 באזני אדני ואל-יחר אפק
 יט בעבדה כי כמוה כפרעה: אדני
 שאל את-עבדיו לאמר היש-
 כ לכם אב או-אח: ונאמר אל-
 אדני יש-לנו אב זקן וילד
 זקנים קטן ואחיו מת ויותר
 הוא לבדו לאמו ואביו אהבו:
 כא ותאמר אל-עבדיך הורדהו
 אליו ואשימה עיני עליו:
 כב ונאמר אל-אדני לא-יוכל
 הנער לעזוב את-אביו ועזב
 כג את-אביו ומת: ותאמר אל-
 עבדיך אם-לא ירד אחיכם
 הקטן אתכם לא תספון

ויגש אליו יהודה ויאמר

- הוודא פיצה אלדי וגדנא פי תים עדלנא רגענא אליך מן ארץ כנען וכיף נסרוק מן בית אסתראך פיצה או דהב: 9. אשר - אלדי ינווגיד מעו >מן עבידך וייקתאל ואיצא ניחנא ניכון לאסתדי לעביד: 10. ויאמר - וקאל איצה הלאן כיכלמכון חק הוא אלדי ינווגיד מעו- יכון לי עבד ואנתו תכוננו בריין: 11. וימהרו - וסתעגלו ונזלו רגול אלא עידלו ארץ ופתחו רגול עידלו: 12. ויחפש - ופתש פיל כביר בידי ופיל זגיר כמל ונווגאד אלקדאח פי עידיל בנימין: 13. ויקרעו - ושקו אתייבהון וחמל רגול עלא חמרו ורגעו לל קרייה: 14. ויבא - ואיגא יהודה ואכוותו לבית יוסף והוא עאדו תם ונטבו קידמו על ארץ: 15. ויאמר - וקאל ליהון יוסף איש צנעא האדי אלדי צניעתו הוולא ערפתו אין תנגים ינגים רגול אלדי מיתלי: 16. ויאמר - וקאל יהודה איש נקול לסידי איש נכלים ואיש נעדאל אלרב וגיד אלא דנב עבידך הוודאנא עביד לסידי איצא נחנא איצא אלדי נווגאד אלקדח פי ידו: 17. ויאמר - וקאל חשא לי מן אצנע האדי רגול אלדי נווגאד אלקדאח פי ידו הוא יכון לי עבד ואנתו טלאעו לי סלאם אלא אבוכון: 18. ויגש - ותקדם אליה יהודה ויגש וקאל בדכול סידי יכלים הלאן עבדך כלאם פי חצריית סידי ולא ישתאר גצבך פי עבדך אין מתלך מיתיל פרעון: 19. אדני - סידי סאל אלא עבידו קאילא אנכאן מווגוד ליכון אב או אך: 20. ונאמר - וקלנא אלא סידי מווגוד לינא אב כתייאר וולאד כתייריה זגיר ואכו מת ותבקא הוא לווחדו לאימו ואכו בחיבו: 21. ותאמר - וקילית אלא עבידך נזלו אליי ואגעל עני עליה: 22. ונאמר - וקלנא אלא סידי לם יגציר אלגולם ליתרוך אלא אבו ויתרוך אלא אבו וימות: 23. ותאמר - וקילית אלא עבדך אנכאן לם

אנכאן עאדו עאייש: 28. ויאמרו - וקאלו סלאם לעבדך לאבונא עאדו עאייש ורכעו וסגדו: 29. וישא - ורפע עיונו ונצר אלא בנימין אכו איבין אמו וקאל אנכאן הדא אבוכון אלזגיר אלדי קילתו אליי וקאל אלרב יחין עליך יא בני: 30. וימהר - וסתעגל יוסף אין אתרחבלו רחמתו אלא אכו ופתש ליבכי ואיגא לל קביה וביכי תם: 31. וירחץ - <וכסל> וגהו וכרג ותקווא וקאל געלו טועאם: 32. וישימו - וגעלו לו לווחדו וליהון לווחדהון ולל מצרין אלאכלין מעו לווחדהון אין לם יגצרו אלמצריין ליכלו מע אליהוד טועאם אין כריהא היא למצר: 33. וישבו - וגלסו קידמו אלכביר כי כיברו ואלזגיר כיזיגרו ותעגבו אלרגל רגול אלא רפיקו: 34. וישא - (וכלק) וכלע כליע מן קידמו אליהון וכתרית כלעית בנימין מן כלעית כלהון כמס טוק ושרבו וסכרו מעו:

מד

1. ויצו - ווצא אלא אלדי וכיל עלא ביתו קאילא מאלי אלא עדל אלרגל מגל כאלדי יגצרו יחמלו וגעל פיצית אלרגול פי תים עידלו: 2. ואת - ואלא קדחי קדח אלפיצה תגעל פי תים עידיל אלזגיר ואלא פיצית ביעו וציניע כי כאלם יוסף אלדי כלם: 3. הבקר - אלציביח צווא ואלרגל אנבעתו הימא וחמיריהון: 4. הם - הימא כרגו מן אלקרייה לם בעאדו ויוסף קאל לאלדי וכיל עלא ביתו קום רגוד וורא אלרגל ותלחקהון ותקול אליהון אליש גזיתו רדאויה עווי חסניה: 5. הלוא - הוולא הדא אלדי ישרב סידי פי והוא תנגים ינגים פי אסייתו אלדי צינעתו: 6. וישגם - ולחקהון וכלם אליהון אלא אלכלאם הדולי: 7. ויאמרו - וקאלו אליה איש יכלים סידי כי כאלם הדולי חשא לעבידך מן נצנע כי כלאם הדא: 8. הן

ויגש

וההשלמות על פי ב. 14. ויפלו - ב: וויקעו - טילה נרדפת. 16. נצטדק - נתצדק. 20. זקנים - ב: שיכוכייה - זקנה; ג: שיכוכייה - צורה אחרת של שם זה. 23. פני - ב: חצרתי - כבודי, וכן בפסוק 26.

30. נכמרו - התגוללו, בעקבות ת"א. ב: חמייו - נתחממו. החדרה - ב: ללמכדע - חדר פנימי. 34. וישא - התיקן על פי ב: וכלע. ג: ורפאע כולאע - וישא מתנות (בגדים).

מד

2. שברו - מכירתו. ב: מישתרא - קנייה. 9-10. חסר בכתב היד,